

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Home Credit Slovakia, a.s.**, so sídlom Piešťany, Teplická 7437/147, IČO: X., proti žalovanej **M. Ž.**, bývajúcej v T., o **zaplatenie 238,91 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 6 C 102/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. augusta 2012 sp.zn..7Co 188/2012, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. augusta 2012 sp.zn. 7 Co 188/2012 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Topoľčany rozsudkom z 11. mája 2012, č.k. 6 C 102/2012-29 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1,68 € s 8,76 % úrokom z omeškania ročne od 8. augusta 2009 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 23a ods. 1, 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 3, 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 52 ods. 1 (účinného do 31. decembra 2007), § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 2, § 451 ods. 1, § 456, § 457, Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods. 1, 2, čl. 5, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993. Zistil, že účastníci konania 10. marca 2007 uzatvorili úverovú zmluvu pod č. 3703070906, podľa ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 10 990 Sk (364,80 €) s dohodnutými mesačnými splátkami po 2126 Sk (70,57 €), v počte splátok šesť, s konečnou výškou úveru 12 756 Sk (423,42 €), s dohodnutým RPMN 45,7 %, pričom touto zmluvou žalobca v ďalšom vopred vnútil žalovanej aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu, ktorým bola zmluva o poskytnutí revolvingového

úveru s úverovým rámcom vo výške 663,88 €, na základe čoho bol žalovanej poskytnutý úver čerpaný formou úverovej karty. Mal za to, že takýmto postupom žalobca zneužíva postavenie žalovanej ako spotrebiteľa, ktorej záujmom bolo uzatvorenie len úverovej zmluvy. K samotnej zmluve o revolvingovom úvere uviedol, že táto neobsahuje individuálne zmluvné podmienky ako hlavný predmet zmluvy, v dôsledku čoho nemožno hovoriť o určitosti a zrozumiteľnosti takéhoto právneho úkonu, čím nie je splnená podmienka a požiadavka uvedeného ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tým je takýto právny úkon neplatný. Okrem toho v danom prípade nebola žalobcom v súlade s článkom 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS a ustanovenia § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. dodržaná zákonom stanovená forma osobitnej zmluvy, a preto je daný i dôvod neplatnosti takéhoto právneho úkonu podľa ustanovenia § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na konštatovanú neplatnosť právneho úkonu mal za to, že žalobcovi možno priznať iba nárok titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo na strane žalovanej. Z tohto dôvodu zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1,68 €, ktorá predstavovala rozdiel medzi výškou čerpaného úveru z úverovej karty, t.j. zo sumy 663,88 € a úhradou zo strany žalovanej vo výške 662,20 €. Ďalej priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,76 % ročne od 8. augusta 2009 do zaplatenia. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre uznesením z 31. augusta 2012 sp.zn. 7 Co 188/2012 odvolanie žalobcu odmietol. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. S poukazom na ustanovenia § 5 ods. 1 a 2 O.s.p., § 205 ods. 1,2 a 3 O.s.p., § 221 ods. 1 písm. d) a f) O.s.p. konštatoval, že uplynutím lehoty na odvolanie zaniká možnosť odvolateľa upravovať nielen rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, ale aj dopĺňať dôvody odvolania. Uviedol, že lehota na doplnenie tzv. blanketového odvolania o odvolacie dôvody, určená v § 205 ods. 3 v spojení s § 204 ods. 1 O.s.p. (15 dňová lehota), je lehotou zákonnou, ktorej zmeškanie vedie k odmietnutiu odvolania; to platí aj vtedy, ak táto lehota plynie do uplynutia lehoty, určenej odvolateľovi súdom. Z obsahu spisu zistil, že žalobca (obchodná spoločnosť) zastúpený jeho právnym oddelením, podal na pošte 28. júna 2012 odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa, bez akéhokoľvek odôvodnenia, pričom uviedol, že odvolanie odôvodní v lehote 20 dní. Následne podaním zo 16. júla 2012 uviedol dôvody svojho odvolania. Odvolací súd konštatoval, že žalobca bol o náležitostiach odvolania poučený v písomnom vyhotovení prvostupňového rozhodnutia, navyše v konaní je zastúpený jeho právnym oddelením, takže súd nemal povinnosť poučovať ho o procesných právach a povinnostiach v zmysle § 5 ods. 1,

2 O.s.p. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nespĺňa náležitosti zakotvené v ustanovení § 205 ods. 1 v spojení s ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., pričom uvedenie dôvodov odvolania žalobca súdu do uplynutia lehoty na odvolanie v zmysle § 205 ods. 3 O.s.p. neoznámil. Vzhľadom k tomu, že žalobca v zákonnej 15 dňovej lehote na podanie odvolania neuviedol žiadne odvolacie dôvody, jeho doplnenie dôvodov bolo podané až po uplynutí zákonnej odvolacej lehoty, v ktorej mohol odvolanie o dôvody doplniť, jeho odvolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. d) O.s.p. ako odvolanie, ktoré nemá náležitosti odvolania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 O.s.p. analogicky v zmysle § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedol, že svoje odvolanie doplnil o dôvody v zmysle § 205 ods. 1 O.s.p., t.j. pred tým ako o predmetnom odvolaní rozhodol odvolací súd. Poukázal na to, že v zmysle § 218 ods. 1 písm. d) O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak neboli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 O.s.p. Namietal, že po podaní tzv. blanketového odvolania nebol na odstránenie väd odvolania vyzvaný ani súdom prvého stupňa, ani odvolacím súdom, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Z týchto dôvodov navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. totiž dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu len pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo dovolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Dovoláním žalobcu napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Prípustnosť dovolania žalobcu smerujúceho proti tomuto uzneseniu preto nemožno vyvodit' z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 (§ 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.).

Súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu (§ 209 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 211 ods. 1 prvá veta O.s.p., ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/.

Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca podal 28. júna 2012 na pošte tzv. blanketové odvolanie, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa 2. júla 2012, v ktorom uviedol, že ho odôvodní v lehote 20 dní. Opravný prostriedok odôvodnil podaním doručeným súdu 17. júla 2012. Následne predložil prvostupňový súd vec odvolaciemu súdu na prejednanie odvolania. Odvolací súd toto odvolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. majúc za to, že nespĺňa náležitosti zakotvené v § 205 ods. 1 v spojení s § 42 ods. 3 O.s.p. Vychádzal z toho, že žalobca do uplynutia odvolacej lehoty dôvody odvolania neoznámil. Na následné doplnenie odvolania odvolací súd neprihliadol s odôvodnením, že rozsah a dôvody odvolania bolo možné rozšíriť (t.j. uviesť aj do samotného základu) len do uplynutia odvolacej lehoty, čo žalobca nestihol. Vyslovil názor, že nebol povinný vyzývať žalobcu na doplnenie chýbajúcich náležitostí odvolania v zmysle § 211 ods. 1 prvej vety O.s.p., keďže žalobca je v konaní zastúpený právnym oddelením a súd v takomto prípade nemá poučovaciu povinnosť o procesných právach a povinnostiach účastníkov. Napokon poznamenal, že predmetná výzva na odstránenie väd odvolania by bola prísne formalistická, nakoľko uvedenie dôvodov odvolania žalobcom by bolo zaslané súdu až po uplynutí odvolacej lehoty, v ktorej musí byť odvolanie odôvodnené. Tento záver odvolacieho súdu nie je správny.

Rozsah a dôvody odvolania môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať. Toto právo však môže v zmysle § 205 ods. 3 O.s.p. využiť len do uplynutia odvolacej lehoty. Hoci uvedené ustanovenie umožňuje odvolateľovi rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a rozšíriť dôvody odvolania len do uplynutia lehoty na odvolanie, zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by sa toto obmedzenie vzťahovalo aj na možnosť odvolateľa odstrániť vadu odvolania a dodatočne uviesť dôvody, ktoré v odvolaní absentujú úplne. V danom prípade sa nejedná o rozšírenie dôvodov odvolania, ale o odstránenie chýbajúcich podstatných náležitostí odvolania. Nemožno totiž rozširovať niečo, čo vôbec nie je v odvolaní uvedené. Ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p. sa týka len lehoty, v ktorej môže odvolateľ rozširovať rozsah a dôvody odvolania, neurčuje ale lehotu, v ktorej má odvolateľ možnosť odstrániť vady podaného opravného prostriedku. Ak k odstráneniu vady odvolania dôjde do rozhodnutia odvolacieho súdu, je právne významné, že v čase jeho rozhodovania (§ 154 ods. 1 O.s.p. a § 167 ods. 2 O.s.p.) je vada odstránená; irelevantné je, či k jej odstráneniu došlo po súdom určenej lehote na odstránenie vady alebo po uplynutí odvolacej lehoty (porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 32/2005, sp.zn. 5 Cdo 268/2009, sp.zn. 6 Cdo 343/2012).

V danom prípade odvolateľ vady odvolania odstránil ešte pred predložením veci na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Irelevantné bolo, že k odstráneniu došlo po uplynutí odvolacej lehoty.

Dovolací súd nepovažuje za náležitý odkaz odvolacieho súdu na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 151/2005. Predmetné rozhodnutie totiž rieši inú procesnú situáciu. Je založené na tom, že dovolací súd správne ustálil, že účastník ani po výzve súdu prvého stupňa vady odvolania neodstránil, resp. odvolanie nedoplnil o náležitosti v zmysle poučenia súdu prvého stupňa a z jeho odvolania ešte ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu jasným a zrozumiteľným spôsobom nevyplývalo, v čom účastník konkrétne videl nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa alebo jeho postupu.

Odvolací súd sa nesprávne vysporiadal i s ustanoveniami § 209 ods. 1, § 211 ods. 1 veta prvá a § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. Ak odvolanie nemá náležitosti uvedené v § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., možno ho odmietnuť, len ak dovolací súd nemôže pre nedostatok týchto náležitostí postupovať v opravnom konaní tak, ako mu ukladá zákon, t.j. prejednať ho a rozhodnúť

o ňom a zároveň ten, kto odvolanie podal, bol súdom prvého stupňa (§ 209 ods. 1 O.s.p.) alebo odvolacím súdom (§ 211 ods. 1 O.s.p.) vyzvaný a správne poučený o tom, ako má chýbajúce náležitosti doplniť. Súd plní svoju povinnosť podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 O.s.p. bez ohľadu na to, či odvolacia lehota už uplynula a tiež bez ohľadu na skutočnosť, či je účastník zastúpený advokátom, resp. má sám právnické vzdelanie. Ak by preto účastník sám svoje odvolanie neodôvodnil, bolo by povinnosťou prvostupňového, resp. odvolacieho súdu vyzvať ho na odstránenie vady odvolania s poučením o spôsobe ako má postupovať, a tiež o následkoch nesplnenia si svojej povinnosti. Až potom by mohol odvolací súd pristúpiť k odmietnutiu odvolania účastníka, ktoré by stále nemalo požadované náležitosti.

Žalobca teda dôvodne vytýka, že konanie a z neho pochádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu má vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

So zreteľom na výskyt vady v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie žalobcu je prípustné a zároveň je tiež dôvodné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. októbra 2013

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová